

Πρωτοπρεσβυτέρου Ἰωάννου Φωτοπούλου.

Τό Ἐκλογάδιον ἢ πορεία πρὸς τό βαθύ τῆς ἀμαθείας σκοτάδιον

Ἐκπληξῆ δοκίμασαν οἱ Χριστιανοί τὴν Κυριακὴ 19 Σεπτεμβρίου 2004 ὅταν μετὰ τὴν ἐμμελῆ ἀνάγνωση τοῦ Ἀποστόλου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου ἀκολούθησε ἡ πεζὴ ἀνάγνωση μιᾶς μεταφράσεώς τους. Παράδοξη στὰ ἑλληνικά αὐτιά τους, ἀσυμβίβαστη μὲ τὰ παραδοσιακά δεδομένα τους, ἀνίερη γιὰ τὴν ὀρθόδοξη συνείδησή τους. Ἡ ἀνάγνωση τῆς μεταφράσεως ἔγινε ἀπὸ κάποιον βιβλίον, ἐπονομαζόμενον «Ἐκλογάδιον». Τό ξεφυλλίσαμε καὶ τό παρουσιάζουμε.

Τὴν ἀποκλειστικὴ διάδεση τοῦ «Ἐκλογαδίου» ἔχει ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία, ἀλλὰ τό Copyright τῆς ἐκδόσεως ἀνήκει στη Βιβλικὴ Ἑταιρεία. Τό πρῶτο μας ἐρώτημα εἶναι: Γιατί ἐδῶ καὶ χρόνια ἡ Ἱερά Σύνοδος συνεργάζεται μὲ μιὰ προτεσταντικὴ Ἑταιρεία δέχεται νὰ προεδρεύει μὲ Μητροπολίτη τῆς καὶ τῆς ἀναθέτει τὴν ἐκδοση τῆς Ἁγίας Γραφῆς; Μήπως μᾶς λείπουν τὰ χρήματα καὶ τὰ θεολογικὰ ἐπιτελεῖα γιὰ νὰ ἐκδώσουμε κείμενο καὶ μετάφραση τῆς Ἁγίας Γραφῆς;

Ἡ πρώτη ἐμπειρία- ψυχρολουσία

Ἀλλὰ ἄς ἔλθουμε στὴν πρώτη ἐμπειρία ἀκροάσεως τῆς σχετικῆς μεταφράσεως ἐκ μέρους τῶν Χριστιανῶν τὴν Κυριακὴ 19 Σεπτεμβρίου πού ἦταν ἡ Κυριακὴ μετὰ τὴν Ἰψωσιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Τί λέγει, μεταξύ ἄλλων ὁ Ἀπόστολος; « Χριστῶ συνεσταύρωμαι ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δὲ ἐν ἐμοί Χριστός » (Γαλ. 2, 20). Ποιὰ εἶναι ἡ μετάφραση τοῦ «Ἐκλογαδίου», πού ἄκουσαν οἱ Χριστιανοί; «Ἐχω πεθάνει στό σταυρό μαζί μὲ τό Χριστό. Τώρα πιά δέν ζῶ ἐγώ, ἀλλά ζεῖ στό πρόσωπό μου ὁ Χριστός». Στ' ἀλήθεια αὐτό μᾶς λέγει ὁ Ἄπ. Παῦλος; Πρῶτον· τό ρῆμα «συνεσταύρωμαι» σημαίνει «εἶμαι σταυρωμένος μαζί» ἢ «ἔχω σταυρωθεῖ μαζί». Ἐννοεῖται ὅτι λόγω τῆς συσταύρωσός μου μὲ τό Χριστό ἔχω πεθάνει μαζί Του. Ὅμως ἔχει ἰδιαίτερη σημασία ἡ συσταύρωση μὲ τό Χριστό πού φανερώνει τό σταυρικό, ἀσκητικὸ φρόνημα τοῦ Ἀποστόλου, τό ὁποῖο κυριαρχοῦσε στή ζωὴ του καὶ τό ὁποῖο ἤθελε καὶ θέλει καὶ τώρα νὰ μεταδώσει στοὺς Χριστιανούς. Δεύτερον· Πρὸς Θεοῦ! Ἡ ἀγιογραφικὴ φράση «ζῆ δὲ ἐν ἐμοί Χριστός» σημαίνει, ὅπως γράφουν οἱ μεταφραστὲς, «ζεῖ στό πρόσωπό μου ὁ Χριστός»; Δηλαδή ὁ Χριστός ἔχει πάρει τὴ θέση μου κι ἐγώ ὡς πρόσωπο ἔχω χαθεῖ; ἢ ἐγώ ἔχω πάρει τὴ θέση τοῦ Χριστοῦ; Ἐδῶ πρόκειται γιὰ μιὰ σφαλερῆ ἐρμηνεία. Ἡ φράση «ζῆ δὲ ἐν ἐμοί Χριστός» φανερώνει τὴν κοινωνία τοῦ Ἀποστόλου μὲ τὸν Χριστό, δηλαδή τὴν ἐνοικοῦσαν εἰς αὐτόν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος διὰ τῆς ὁποίας βιοῦται ἡ εὐαγγελικὴ ζωὴ. Γι' αὐτό ὁ Ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης ἐξηγεῖ ὅτι ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μὲ τούς λόγους του αὐτοῦς διδάσκει τούς Γαλάτες ὅτι

τόσο οἱ λόγοι του ὅσο καὶ τὰ εὐαγγελικά του κατορθώματα δὲν εἶναι δικά του « ἀλλὰ τῆ χάριτι τοῦ Χριστοῦ τῆ οἰκοῦση ἐν αὐτῷ ἀνατίθησιν».

Ἄς ἔλθουμε τώρα στό Εὐαγγέλιο. Πῶς καταλήγει ὁ Εὐαγγελιστής Μάρκος; «Καί ἔλεγεν αὐτοῖς ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει» (Μαρκ. 9, 1). Ἴδού καὶ ἡ μετάφραση τοῦ « Ἐκλογαδίου» : «Τούς ἔλεγε ἀκόμη ὁ Ἰησοῦς : Σᾶς βεβαιώνω πῶς ὑπάρχουν μερικοὶ ἀνάμεσα σ' αὐτούς πού βρίσκονται ἐδῶ, οἱ ὁποῖοι δὲν θά γευτοῦν τὸν θάνατο, πρὶν δοῦν νά ἔρχεται δυναμικά ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ». Αὐτό ἄραγε λέγει ὁ Κύριος; Ὅτι δηλαδή ἡ βασιλεία Του ἔρχεται δ υ ν α μ ι κ ᾶ; Στὴν περίπτωση αὐτὴ τὸ « δυναμικά» σημαίνει τὸν ἐρχομὸ μιᾶς βασιλείας μέ ἐπίδειξη δυνάμεως, ἐν βία καὶ δυναστεία. Οἱ Ἅγιοι Πατέρες σχεδόν ὁμόφωνα λέγουν ὅτι ἡ βασιλεία γιὰ τὴν ὁποία κάμει λόγο ἐδῶ ὁ Κύριος εἶναι ἡ Χάρις, τὸ ἄκτιστο φῶς τῆς Μεταμορφώσεώς Του, τοῦ ὁποίου μετέσχον οἱ τρεῖς μαθητές Του Πέτρος, Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης. Εἰδικώτερα ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς γράφει στὴν Α' Ὁμιλία του «εἰς τὴν σεπτὴν Μεταμόρφωσιν» : « δόξαν τοῦ Πατρὸς καὶ βασιλείαν ἑαυτοῦ καλῶν τὸ φῶς τῆς οἰκείας Μεταμορφώσεως». Ὅσον ἀφορᾶ στὴ φράση « τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει» λέγει ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ φανερώνεται « τῆ δυνάμει τοῦ θείου Πνεύματος ἥτις δύνამις οὐχ ἀπλῶς τοῖς τυχοῦσιν ἐγγίνεται ἀλλὰ τοῖς ἐστηκόσι μετὰ τοῦ Κυρίου, τουτέστι τοῖς ἐστηριγμένοις ἐν τῇ πίστει αὐτοῦ » κλπ. δηλαδή ὅτι μέ τῆ δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος φανερώνεται ἡ ἄκτιστος Χάρις στους πιστούς, ἀλλὰ ὄχι σέ ὅποιον νᾶναι ἀλλὰ σέ ὅσους εἶναι μαζί μέ τὸ Χριστό, εἶναι στηριγμένοι στήν πίστη πρὸς Αὐτόν...».

Καὶ ἄλλα ἀτοπήματα: Ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, ὁ Μεσσίας καὶ τὸ Εὐαγγέλιο.

Αὐτά τὰ ἀτοπήματα δίδαξε ἡ μετάφραση στους Χριστιανούς τὴν Κυριακὴ 19 Σεπτεμβρίου. Ἀλλὰ τὸ Ἐκλογάδιο βρῖθει καὶ πολλῶν ἄλλων ἀπαραδέκτων λαθῶν. Θά παρουσιάσουμε μερικά.

α) «Μετανοεῖτε ἡγγικε γάρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» Ματθ. δ' 17

Μετάφραση : Μετανοεῖτε γιατί ἔφθασε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ (σ. 265)

Τὸ ἴδιο ἀτόπημα ἐπαναλαμβάνεται καὶ στὴ μετάφραση τοῦ Ματθ. γ' 3 καὶ στό Ματθ. ιθ' 23 (σ.57) στό Ματθ. ε' 19 (σ.268) κ.λ.π. ἐνῶ « τὸ ἔχεις θησαυρόν ἐν οὐρανῷ» μεταφράζεται « θά ἔχεις θησαυρό κοντά στό Θεό»!!

Ἀλήθεια, ποιός ἔδωσε τὸ δικαίωμα στους μεταφραστὲς νά διορθώσουν τὸν Κύριό μας; Σέ ἄλλα σημεία, ὅπως στό προηγούμενο χωρίο (« τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει»), ὁ Κύριος ὁμιλεῖ γιὰ «βασιλεία τοῦ Θεοῦ», ἐνῶ στὰ χωρία αὐτά γιὰ « βασιλεία τῶν οὐρανῶν». Γιὰ τὴν ἴδια βασιλεία πρόκειται, ἀλλὰ γιατί ἐρμηνεύουν οἱ μεταφραστὲς μονοσήμαντα ὅλα τὰ χωρία « βασιλεία τοῦ Θεοῦ»; Μήπως στή μετάφρασή τους κρύβεται μιὰ ἐγκοσμιοκρατικὴ ἀντίληψη γιὰ τὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ « οὐρανός» τοὺς φαίνεται κάτι τι μυθῶδες;

β) Ἐπανελημμένα μεταφράζεται ἡ λέξη « Χριστός» τοῦ κειμένου σέ «Μεσσίας». Δεν καταλαβαίνουμε τὸν λόγο. Ἔτσι : «οὕτως ἔδει παθεῖν τὸν Χριστόν καὶ ἀναστῆναι τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ». Μετάφραση : « ἔτσι ἔπρεπε νά πάθει ὁ Μεσσίας» (σ. 29) Ἀκόμη καὶ οἱ ἀναφερόμενοι

ἀπό τόν Κύριο «ψευδόχριστοι» μεταφράζονται « ψευδομεσσίες» !!*Οποῖος ἐνδιαφέρεται ἄς δεῖ καί τίς σελίδες τοῦ Ἐκλογαδίου 19, 22, 35, 62, 116, 117, 119, 128, 139, 140, 152(Τρίτο Εὐαγγέλιο Μ. Πέμπτης), 153, 156 (Πέμπτο Εὐαγγέλιο) κ.λ.π., κ.λ.π. Ἄραγε εἶναι πιό κατανοητή - γιατί ὁ λόγος εἶναι περί κατανοήσεως- ἡ Ἑβραϊκή λέξη «Μεσσίας» (Μεσιάχ) ἀπό τήν ἑλληνική λέξη «Χριστός», πού εἶναι καί τό ὄνομα τοῦ Κυρίου μας; Ἐξ ἄλλου στήν Καινή Διαθήκη μόνο δ ὕ ο φορές ἀναφέρεται ὁ ὄρος Μεσσίας καί μάλιστα ἀμέσως μετά ἐρμηνεύεται ὡς Χριστός. Ἰδοῦ τά χωρία : α) « Ἄνδρέας...εὕρισκει οὗτος πρῶτος τόν ἀδελφόν τόν ἴδιον Σίμωνα καί λέγει αὐτῷ εὐρήκαμεν τόν Μεσσίαν ὃ ἐστι μ ε θ ε ρ μ η ν ε υ ὀ μ ε ν ο ν Χριστός» (Ἰωαν. 1, 40- 41). β) Ἡ Σαμαρεῖτις : « Οἶδα, ὅτι Μεσσίας ἔρχεται ὁ λ ε γ ὀ μ ε ν ο ς Χριστός» (Ἰωαν. 4,25). Παραδόξως, ἀκόμα καί μετά αὐτή τήν ἐρμηνεία τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, λίγους στίχους μετά (στιχ. 30) τό ἐρώτημα τῆς Σαμαρεῖτιδος « μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός;» τό Ἐκλογάδιο τό μεταφράζει: «Μήπως αὐτός εἶναι ὁ Μεσσίας;» (σ. 22). Αἰφύνουμε ἀνοιχτή αὐτή τήν ἀπορία μας.

γ) Λέξεις πολύ γνωστές, στήν κυριολεξία μέσα στό πετσί τῶν ὀρθοδόξων Ἑλλήνων, φορτισμένες μέ νόημα πνευματικό, αὐτονόητες, γλυκές γιά τήν ψυχή μας, μέ μεγάλη σημειολογική φόρτιση, μεταφράζονται, μέ ἀποτέλεσμα νά ἀποδιοργανώσουν, ἀποπροσανατολίζουν καί συγχύζουν τό νοῦ τῶν ἀκροατῶν. Μᾶς ...« ξενερώνουν»!

Ἔτσι : Ἡ λέξη «εὐαγγέλιο» σέ πολλά σημεία τῆς μεταφράσεως ἔχει ὑποστει μεγάλη κακοποίηση. Ἡ φράση « Ἀρχή τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Μαρκ. α'1) μεταφράζεται « Αὐτή εἶναι ἡ ἀρχή τοῦ χαρμόσυνου μηνύματος γιά τόν Ἰησοῦ Χριστό!» (σ. 254) Κατ' ἀρχάς τό Εὐαγγέλιο δέν εἶναι γι ἄ τόν Ἰησοῦ Χριστό ἀλλά εἶναι τ ο ὕ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Κι ἔπειτα γιατί ὁ μεταφραστής θεωρεῖ... κρετίνους τούς Χριστιανούς καί μεταφράζει, κατά τά προτεσταντικά πρότυπα, τό γλυκύτατο «εὐαγγέλιο» πού ἔχει σχέση μ ὀ ν ο μέ τό Χριστό μας σέ « χαρμόσυνο μήνυμα» πού σάν ὄρος μπορεῖ νά ἀφορᾷ, τήν χαρμόσυνη ἀναγγελία γιά τήν κατάκτηση τῆς Κορυθαῖας, γι' ἄλλους τήν ἀναγγελία γιά κομματική νίκη καί γι' ἄλλους ἀναγγελία γιά τή νίκη τῆς Ἑθνικῆς Ομάδος; Ὁ φιλοπερίεργος ἀναγνώστης ἄς δεῖ καί τίς σελίδες 40, 238, 247, 260 κ.λ.π.

Τό τραγικό ἐν προκειμένῳ εἶναι ὅτι τό Σλαβωνικό κείμενο, κατά τή μετάφραση τῶν κατά Ματθαῖον καί κατά Μάρκον Εὐαγγελίων, ὅπου συναντᾷ τή λέξη Εὐαγγέλιο τήν ἀφήνει ὡς ἔχει («Ἐβανγκέλιε»), ἐνῶ στήν Σλαβωνική γλῶσσα ὑπάρχει ἀντίστοιχη λέξη (« μπλαγκοβεστβοδάνιε» = Εὐαγγέλιο), ἡ ὁποία ὅμως χρησιμοποιεῖται στίς Πράξεις καί τίς Ἐπιστολές. Ἀκόμη καί οἱ μεταφραστες τοῦ σλαβωνικοῦ κειμένου στή σύγχρονη ρωσική γλῶσσα κράτησαν τή λέξη « Εὐαγγέλιο». Γιατί; Προφανῶς γιά νά κρατήσουν αὐτή τήν ὑπέροχη λέξη τοῦ πρωτοτύπου, ἡ ὁποία ἐκφράζει συμπυκνωμένα τό κήρυγμα τῶν Ἀποστόλων σέ ὄλον τόν κόσμον, καθῶς ἐπίσης καί τήν ἐπαφή τους μέ τήν ἑλληνορθόδοξη παράδοση.

«Χαρά στή μάνα πού σέ γέννησε» - Ἐξομολόγηση

Ἀκοῦστε τώρα κείμενο εὐαγγελικό καί θαυμάστε: « Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε καί μαστοί οὐς ἐδήλασας. Αὐτός δέ εἶπε· Μενούνγε μακάριοι οἱ ἀκούοντες τόν λόγον τοῦ Θεοῦ καί φυλάσσοντες αὐτόν». Ἀκοῦστε τώρα καί τήν ἀδλία μετάφρασή του καί φρίξτε: « Χαρά στή μάνα πού σέ γέννησε καί σέ δήλασε! Κι ἐκεῖνος εἶπε: « Πιό πολύ χαρά σ' ἐκείνους πού ἀκοῦν τόν λόγο τοῦ Θεοῦ καί τόν ἐφαρμόζουν!» (Ἐκλογ. σ. 200).

α) Μεταφράζεται ἡ λέξι « μακάριος»; Λογοτεχνική ἀδεία ἴσως! Πάντως καμμιά ἀπό τίς παλαιότερες ἐγκεκριμένες μεταφράσεις δέν τήν ἔχει μεταφράσει. Μόνο ἡ χιλιαστική μετάφραση «τοῦ Νέου Κόσμου» τόν μεταφράζει «εὐτυχισμένος». Ὅλοι οἱ πιστοί (καί βέβαια στούς πιστούς τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητος ἀναγινώσκεται τό εὐαγγέλιο μέσα στή θεία λατρεία) ἐννοοῦμε μέσα στήν καρδιά μας τή σημασία τοῦ ὅρου αὐτοῦ πού συνδέεται μέ τήν μακαρία ὁδό, μέ τήν αἰωνία μακαριότητα, ἐνῶ ἡ δυναμική τῆς λέξεως «μακάριος» ἔχει σφραγίσει τή καθημερινή γλῶσσα μας μέ τό ἐπιφώνημα «μακάρι». Ἡ φράση « χαρά σέ...» ἔχει πλέον καθαρά σχέση μέ τίς ἐγκόσμιες μικροχαρές, ὄχι πάντα ἀμαρτωλές, ἀλλά μακράν τοῦ νοήματος τῶν μακαρισμῶν τοῦ Κυρίου μας. Ἐξ ἄλλου ὅταν ὁ Κύριος ἢ οἱ Ἀπόστολοι θέλουν νά χρησιμοποιήσουν τόν ὅρο χαρά τόν χρησιμοποιοῦν μέ εἰδικό πνευματικό νόημα. Γιά νά θυμηθοῦμε κι ἐδῶ τούς Σλάβους κι αὐτοί χρησιμοποιοῦν τήν εἰδική λέξη «Μπλαζζένι»= Μακάριος, καί ὄχι τή λέξη «στσαστλίβι»= εὐτυχισμένος ἢ «ράντοστνι»=χαρούμενος.

β) Γιατί ὁ μεταφραστής ἀποφεύγει νά μιλήσει γιά τήν «κοιλία» καί τούς «μαστούς»; Ἀσφαλῶς γιατί νοιώθει ὅτι μέ τή μετάφραση, ἀναγινωσκόμενη «ἐπ' ἐκκλησίας» ἐκχυδαίξει τήν ἱερότητα καί ὠραιότητα τοῦ κειμένου.

γ) Ὁ μεταφραστής ἀκολουθώντας τίς «ἐπιστημονικές» του, οὐσιαστικά προτεσταντικές προκαταλήψεις δέν ἐρμηνεύει - κι ἐδῶ εἶναι ὑποχρεωμένος νά ἐρμηνεύσει - ὀρθόδοξα ἀλλά προτεσταντικά τούς λόγους τοῦ Κυρίου. Ἄντί νά μεταφράσει « βεβαίως, μακάριοι εἶναι αὐτοί πού ἀκούουν τόν λόγο τοῦ Θεοῦ καί τόν φυλάσσουν» περιλαμβάνοντας στόν μακαρισμό αὐτόν καί τήν Μητέρα τοῦ Κυρίου, μεταφράζει « Πιο πολύ χαρά σ' ἐκείνους πού ἀκοῦν τόν λόγο τοῦ Θεοῦ» κλπ., ὑποτιμώντας, βάζοντας κάτω ἀπό ὅλους τήν Παναγία!

Καί ἄλλο σοβαρό λάθος: « Ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ὑπ' αὐτοῦ (δηλαδή τοῦ Προδρόμου) ἐξομολογούμενοι τάς ἀμαρτίας αὐτῶν» (Ματθ. γ'6). Ἐκλογάδιο : « Τούς βάπτιζε στόν Ἰορδάνη ποταμό, καθὼς ὁμολογοῦσαν τίς ἀμαρτίες τους» (σ. 253). Γιατί ὁ μεταφραστής δέν ἀφήνει τό ρῆμα «ἐξομολογοῦμαι», ἐνῶ ὅλες οἱ μέχρι τώρα μεταφράσεις τό ἔκαμαν; Μήπως γιά νά μή γίνεταί στό νοῦ τῶν ἀκροατῶν ὁ συνειρμός, ἡ σύνδεση μέ τό Μυστήριο τῆς Ἐξομολογήσεως;

Εἶναι ἀτέλειωτα τά ἄτυχα, ἄστοχα μεταφραστικά πειράματα τοῦ Ἐκλογαδίου. Ὑπάρχουν καί μερικά πού ἂν δέν προκαλοῦσαν τό θρῆνο γιά τήν κακομεταχείριση τοῦ Ἱεροῦ Κειμένου, δά μποροῦσαν νά κάνουν, κατά τήν παροιμία, « νά γελάσει κάθε πικραμένο χεῖλι».

Ἔτσι τό « Ἰησοῦ, ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς» μεταφράζεται : «Ἰησοῦ, ἀφέντη, ἐλέησέ μας!» (σ. 84), ἐνῶ τά πλοῖα τῶν μαθητῶν γίνονται «ψαροκαίικα» (σ.66) καί τό «μέλι ἄγριο» γίνεται...λογοτεχνικώτατα «μέλι ἀπό ἀγριομέλισσες» (σ. 253). Τέλος τῶν παραδειγματῶν.

Γιατί λέμε OXI στίς μεταφράσεις

Ἴσως ἡ παραπάνω ἀνάλυση δημιούργησε τήν ἐντύπωση ὅτι διαφωνοῦμε ἀπλῶς μέ τή συγκεκριμένη μετάφραση πού περιλαμβάνει τό Ἐκλογάδιο καί ὅτι δά συμφωνοῦσαμε μέ τή χρήση στή Θεία Λατρεία μιᾶς ἄλλης μεταφράσεως. Ὅμως, ὄχι! Καμμιά μετάφραση δέν ἐπιτρέπεται ὄχι μόνο νά ὑποκαταστήσει τό πρωτότυπο, ἀλλά οὔτε καί νά παρεμβληθεῖ μέσα στή Θεία Λειτουργία.

1) Γιατί τό πρωτότυπο κείμενο, γραμμένο ἀπό τό χέρι τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων διαθέτει μοναδική ἱερότητα. Δέν μᾶς πτοοῦν ὅσοι ταυτίζουν τούς ἀντιδρώντες στίς μεταφράσεις μέ τούς παπικούς οἱ ὅποιοι θεωροῦσαν ἱερές καί ἀμετάφραστες τίς τρεῖς γλώσσες, ἑλληνικά, λατινικά καί ἑβραϊκά. Ἐμεῖς λέμε ὅχι ὅτι ἡ γλώσσα εἶναι ἱερή, ἀλλά ὅτι τό πρωτότυπο κείμενο εἶναι ἱερό, καθὼς οἱ χρησιμοποιούμενες λέξεις δέν εἶναι τυχαῖες, ἀλλά ἐπιλεγμένες ἀπό τούς Ἀποστόλους μέ τό φωτισμό τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἡ μετάφραση πρέπει νά γίνεται μόνο στίς ξένας γλώσσες, πού κι αὐτές πρέπει μέ πολύ σεβασμό, ὅπως δείξαμε μέ τά παραδείγματα τῆς Σλαβωνικῆς μεταφράσεως, νά ἐπιλέγουν ὅχι λέξεις τῆς καθημερινότητος, ἀλλά λέξεις μέ εἰδική βαρύτητα καί χρήση γιά νά ἐκφράσουν τά θεῖα νοήματα.

2) Δέν ἐπιτρέπεται ἔμεῖς πού μέχρι τώρα διαθέτουμε τό θεῖο προνόμιο νά ἀκοῦμε στή λατρεία μας αὐτά τά ἴδια τά λόγια τῶν Ἀποστόλων, νά ἀπεμπολήσουμε αὐτό τό θεῖο δῶρο εἴτε « συμπληρώνοντας» τά λόγια αὐτά μέ σκουπιδομεταφράσεις εἴτε τό χειρότερο ὑποκαδιστώντας τόν Εὐαγγελικό λόγο μέ αὐτές.

3) Ἀπεδείχθη μέ τά ἀνωτέρω ὅτι κάθε μετάφραση στήν καλλίτερη περίπτωση εἶναι ἑλλιπής ἢ ἀνακριβής καί κλιμακωτά μπορεῖ νά εἶναι, ἀνόητη, ἐσφαλμένη ἢ βλάσφημη. Γιά νά ἀποφύγουμε λοιπόν ὅλες αὐτές τίς ἀστοχίες σύμφωνα μέ τήν ὀρθόδοξη παράδοση, ἀναγινώσκουμε ἐμμελῶς τά ἀγιογραφικά ἀναγνώσματα καί διά τοῦ κηρύγματος μέ βάση τήν πατερική διδασκαλία, καθὼς ἐπιτάσσουν οἱ Ἱεροί Κανόνες (ΙΘ' τῆς ΣΤ') παρέχουμε στό λαό μας τήν ἐρμηνεία τῶν λόγων τοῦ Κυρίου καί τῶν Ἀποστόλων.

4) Ἦταν ἐντυπωσιακή ἡ παρατήρηση, σέ μιά ἐκπομπή, τοῦ γνωστοῦ φιλόλογου καί ιστορικοῦ καί παλαιοῦ μας καθηγητοῦ κ. Σαράντου Καργάκου ὅτι ἡ δυσκολία τοῦ κειμένου τῆς σχετικῆς μεταφράσεως « μαγνητίζει» τόν πιστό ἄνθρωπο, τόν προκαλεῖ νά ἐντρυφήσει στό θεῖο λόγο καί νά κατανοήσῃ τό βάθος τῶν δυσνοήτων ἱερῶν νοημάτων. Μήπως ὅμως τό ἴδιο δέν λέγει καί ὁ Μέγας Βασίλειος στήν Περί Ἁγίου Πνεύματος πραγματεία του; « Σιωπῆς δέ εἶδος καί ἡ ἀσάφεια ἢ κέχρηται ἡ Γραφή, δυσθεώρητον κατασκευάζουσα τῶν δογμάτων τόν νοῦν, πρὸς τό τῶν ἐντυγχανόντων λυσιτελέσ». Μετάφραση: «Ἐνα εἶδος σιωπῆς εἶναι καί ἡ ἀσάφεια τῆς Γραφῆς, μέ τήν ὁποία αὐτή καθιστᾷ δυσχερῆ τήν κατανόηση τῶν δογμάτων ἐπ' ὠφελεία τῶν ἀναγνωστῶν». Ὡστε εἶναι σκόπιμη ἡ ἀσάφεια τῆς Ἁγίας Γραφῆς γιά νά κοπιᾶζουν οἱ πιστοί καί νά στέκονται μέ θεῖο φόβο καί εὐλάβεια, λόγω τοῦ πνευματικοῦ βάθους τους, ἀπέναντι τά θεῖα νοήματα. Νά μή τά θεωροῦν εὐκολα στο νοῦ τους καί τά καταφρονοῦν. Ἐτσι χωρίς τήν ψευδώνυμη τήν ἐπηρεμένη γνώση προσεγγίζουν ταπεινά, ἀποφατικά τήν ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ καί τῆς Ἐκκλησίας καί τούς δωρίζεται μιά ἄλλη « καινή» γνώση, ἔστω κι ἂν εἶναι ἀμαθεῖς· μιά γνώση πού δέν μποροῦν οὔτε κἂν νά τήν ὑποψιαστοῦν οἱ σοφοί καθηγητάδες πού κατατρώγουν διψασμένοι μιά ἀτέλειωτη, ἀφάνταστη σέ παραδοξότητες φράγκικη βιβλιογραφία καί πελαγωμένοι καταλήγουν σέ ἀπίθανες φαιδρότητες σά κι αὐτές πού παρουσιάσαμε. Γι' αὐτή τήν ἀποκεκαλυμμένη στους ταπεινούς γνώση δοξολογεῖ ὁ Κύριος τόν Πατέρα Του: « Ἐξομολογοῦμαι σοι, πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καί τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπό σοφῶν καί συνετῶν καί ἀπεκάλυψας αὐτά νηπίοις» (Ματθ. ια' 25).

5) Ἐπειτα οἱ νέοι πού διψοῦν γιά τήν ἀλήθεια - κυρίως γι' αὐτούς λέγεται ὅτι γίνεται ἡ ἐν λόγω καινοτομία- ἔλκονται ἀπό τά δύσκολα, ἀπό τά ἀσκητικά, ἀπό τά ἐπίπονα. Καί ἡ κλήση τοῦ Κυρίου πρὸς τόν νέο πού τόν πλησίασε καί τόν ὅποιο ὁ Κύριος « ἐμβλέψας αὐτῷ ἠγάπησε αὐτόν» δέν ἦταν εὐκολη. Στήν ἀρχή τοῦ ζήτησε νά τηρήσῃ ὅλες τίς ἐντολές καί στή συνέχεια νά πουλήσῃ τά ὑπάρχοντά του, νά τόν ἀκολουθήσῃ καί νά σηκώσῃ τόν σταυρό του (Μαρκ. ι' 19-21). Ἐνῶ, ὡς Θεός, ἐγνώριζε ὅτι δέν θά Τόν ἀκολουθήσει δέν ἔκαμε καμμιᾶ

ἔκπτωση στὴν Ἀλήθειά Του. Ἔτσι σέ εὐθεία ἀντίθεση μέ τὴν παπική καί προτεσταντική τακτική πού μέ τίς καινοτομίες τους ἔκαμαν πλατεῖα καί εὐρύχωρο τὴ στενή καί τεθλιμμένη ὁδὸ τοῦ Κυρίου καί ἀπώλεσαν σχεδόν ὅλους τοὺς πιστοὺς τους - ἡ πλατεῖα ὁδὸς ὁδηγεῖ στὴν ἀπώλεια- ἡ Ἐκκλησία μας, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ δέν κάμει καμμία ἔκπτωση. Οὔτε στὴ γλῶσσα τοῦ Εὐαγγελίου καί τῆς Λατρείας, οὔτε στό μῆκος τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν, οὔτε στό χρόνο ἐνάρξεως τους γιὰ νά προσελκύσει τοὺς νέους. Τοὺς καλεῖ νά μετάσχουν στὴ ζωὴ τῆς, στίς ἱερές Ἀκολουθίες, στὴν ἱερά Ἐξομολόγηση, στὰ Ἄχραντα Μυστήρια στη νηστεία, κατὰ τὴ δύναμή τους. Τοὺς δέχεται μέ ἀγάπη καί τοὺς οἰκονομεῖ, ἀλλὰ δέν κατεβάζει τὴν Ἀλήθεια τῆς στὰ μέτρα τοῦ κόσμου. Δέν ἐπιβραβεύει τὴ νωχέλεια, δέν εὐτελίζει τὸν εὐαγγελικό λόγο. Κρατεῖ ψηλά τὸν πῆχυ καί τοὺς καλεῖ νά ἀθλήσουν «νομίμως» σύμφωνα δηλαδή μέ τὸ νόμο, τὴν ἱερὴ τάξη τῆς Ἐκκλησίας, γιὰ νά στεφανωθοῦν (Β΄ Τιμ. β΄ 6).

Ἐξ αἰτίας ὅλων αὐτῶν πού προαναφέραμε φοβούμεθα ὅτι ἡ τυχόν ἐπιμονὴ στὴ χρῆση τῶν μεταφράσεων ὄχι μόνον αὐτοῦ ἀλλὰ οἰουδήποτε «Ἐκλογαδίου» θά ἀποτελέσει ἀπαρχὴ μιᾶς πορείας ἐπικίνδυνης γιὰ τὴν ἐνότητα τοῦ Κυριακοῦ Σώματος, ἐπικίνδυνης γιὰ τὴν θεολογία καί τὴν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας καί καταστροφικῆς γιὰ τὴν ἤδη πολύπαδη Παιδεία τοῦ Γένους μας.